

REFERAT Psykiatri- og socialudvalget d. 11-05-2022

Mødedato Onsdag d. 11. maj 2022 kl. 13:00

Mødested Regionspsykiatrien Gødstrup, Hospitalsparken 15, 7400 Herning

Indholdsfortegnelse

Foretræde ved Ergoterapeutforeningen # (kl. 13.00-13.30).....	3
Tema: Besøg i Regionspsykiatrien Gødstrup # (kl. 13.30-14.30).....	4
Årlig drøftelse af Psykiatrien i Region Midtjylland: Status på 2021 og årsplan for 2022.....	5
Orientering om arbejdet med modernisering af Lægevagten #.....	7
Fagligt oplæg om Binge Eating Disorder (BED) #.....	8
Ny Psykiatriplan - udkast til tids- og procesplan #.....	9
Dialog med Viborg Kommune om et styrket samarbejde om borgere med psykisk sygdom.....	11
Orientering om evaluering af fælles tværsektorielle teams med henblik på nedbringelse af tvang #...	13
Drøftelse af forslag til udviklingsområder i Rammeaftale 2023-2024 #.....	14
Udpegning af medlemmer til Region Midtjyllands dialogforum for det regionale socialområde 2022	16
Godkendelse af navneændring for Specialområde Udviklingshæmning og ADHD.....	19
Patientkontorets årsberetning 2021.....	21
Forberedelse af møderne i Danske Regioners Psykiatri- og Socialudvalg #.....	23
Gensidig orientering #.....	24
Underskriftsark #.....	25

Punkt 1: Foretræde ved Ergoterapeutforeningen # (kl. 13.00-13.30)

1-00-7-22

Sagsfremstilling

Ergoterapeutforeningen har anmodet om foretræde for psykiatri- og socialudvalget om en recoveryorienteret tilgang til patienter i psykiatrien samt om nedbringelse af tvang ved brug af fx sansemodulation og meningsfulde aktiviteter.

Ergoterapeutforeningen anfører følgende i henvendelsen:

"Vi vil gerne tale om en recoveryorienteret tilgang til patienter i psykiatrien samt om nedbringelse af tvang ved brug af fx sansemodulation og meningsfulde aktiviteter. Sansestimulation kan deescalere tilspidsede situationer og ubehag. Og ved at prioritere arbejdet med meningsfulde aktiviteter træner man også krop, hjerne og sanser til at skabe struktur på aktiviteter, som er nødvendige for at kunne fungere bedst muligt i en hverdag efter udskrivelse.

Ergoterapi udspringer fra psykiatrien, og psykiatri er en stor del af den ergoterapeutiske grunduddannelse. Ergoterapeuterne er en af de faggrupper, hvor mange ønsker at arbejde i psykiatrien, og vi ser mange gode resultater med det ergoterapeutiske arbejde. [Politiken beskriver](#) fx, hvordan antallet af bæltefikseringer faldt med 38 procent, og brugen af tvangsmedicinering faldt med 46 procent ved brug af sansemodulation i et forsøg, som fandt sted over et år på en ungdomspsykiatrisk afdeling på Augustenborg Sygehus.

Som I sikkert er bekendt med, fremgår det i et [svar fra sundhedsministeren](#), at "Psykiatrien i Region Midtjylland har i alt 34 sengeafsnit, hvoraf 9 af dem har sanserum." Vi oplever derfor, der kan være et potentiale i at udbrede bl.a. sansemodulation for at reducere brugen af tvang. Det er dog vigtigt, at de rigtig kompetencer følger med, så patienten oplever den form for sansemodulation, der er hensigtsmæssig for den enkelte, eksempelvis på baggrund af udarbejdelse af sanseprofil. Ligesom det er vigtigt, at de eksisterende sanserum bliver brugt efter hensigten."

Fra Ergoterapeutforeningen deltager Tina Nør Langager, formand for Ergoterapeutforeningen og Maj Britt Middelhede Olsen, Ergoterapeutforeningens regionsformand i Region Midt-Nord.

Ifølge proceduren for foretræde afsættes der maks. i alt 15 minutter til, at foreningen fremlægger sine synspunkter, og til at udvalget stiller uddybende spørgsmål.

Der er vedlagt et faktaark om ergoterapi i Psykiatrien i Region Midtjylland.

Beslutning

Der refereres ikke fra foretræder.

Bilag

Faktaark om ergoterapi i Psykiatrien i Region Midtjylland

Punkt 2: Tema: Besøg i Regionspsykiatrien Gødstrup # (kl. 13.30-14.30)

1-00-7-22

Sagsfremstilling

Mødet i psykiatri- og socialudvalget den 11. maj 2022 holdes i Regionspsykiatrien Gødstrup.

I forbindelse med mødet vil cheflæge Robert Bering og chefsygeplejerske Tine Nyegaard Hansen, der udgør afdelingsledelsen for Regionspsykiatrien Gødstrup, præsentere afdelingen kombineret med en rundvisning på stedet.

Der er afsat ca. en time til præsentationen og rundvisningen.

Der er vedlagt et faktaark med information om Regionspsykiatrien Gødstrup.

Beslutning

Cheflæge Robert Bering og chefsygeplejerske Tine Nyegaard Hansen, der udgør afdelingsledelsen, præsenterede Regionspsykiatrien Gødstrup. Der var i præsentationen blandt andet fokus på arbejdet med styrkelse af afdelingens kerneopgaver, herunder klinisk behandling, forskning og uddannelse. Præsentationen blev afsluttet med en rundvisning i Regionspsykiatrien Gødstrup.

Bilag

Faktaark om Regionspsykiatrien Gødstrup

Punkt 3: Årlig drøftelse af Psykiatrien i Region Midtjylland: Status på 2021 og årsplan for 2022

1-31-72-36-22

Resume

Der orienteres om Psykiatriens status på 2021 samt Psykiatriens årsplan for 2022. 2021 var præget af coronapandemien, planlægningen af flytningen til Gødstrup samt arbejdet med Robust Psykiatri med henblik på bl.a. håndtering af personalemanglen. Derudover har Psykiatrien arbejdet med sine seks strategiske indsatsområder, herunder "øget inddragelse og samarbejde med patienter og pårørende" samt "bedre sammenhængende patientforløb". Arbejdet med de strategiske indsatsområder fortsætter i 2022.

Direktionen indstiller,

- at orienteringen om status på 2021 og årsplanen for Psykiatrien i Region Midtjylland i 2022 tages til efterretning, og
- at psykiatri- og socialudvalget aftaler, hvilke temaer og indikatorer udvalget ønsker at følge særligt tæt i 2022.

Sagsfremstilling

Psykiatrien fremlægger årligt en status på det foregående år samt en årsplan for det indeværende år. Psykiatriens status på 2021 er vedlagt som bilag, mens Psykiatriens årsplan for 2022 vil blive præsenteret på mødet i Psykiatri- og Socialudvalget. I forbindelse med forretningsudvalgets og regionsrådets behandling af sagen vil præsentationen blive vedlagt som bilag.

I psykiatri- og socialudvalget lægges op til en politisk drøftelse af, hvilke temaer og indikatorer udvalget ønsker at følge særligt tæt i det kommende år. Afhængigt af karakteren præsenteres indikatorerne enten i forbindelse med en temadrøftelse eller lignende, hvor de kan kvalificere grundlaget for de politiske drøftelser og beslutninger, og/eller i en halvårlig afrapportering. Status og årsplan vil endvidere kunne bruges som baggrundsviden i udvalgets arbejde med Region Midtjyllands nye psykiatriplan.

Status på 2021

Psykiatrien har i 2021 haft fokus på – og vil også i de kommende år have fokus på – arbejdet med Robust Psykiatri. Psykiatrien er udfordret af personalemangel inden for flere faggrupper. De senest indberettede vakancetal viser således, at Psykiatrien mangler personale svarende til 123 fuldtidsstillinger. I Psykiatrien er der stor mangel på speciallæger og sygeplejersker, men også psykologer og SOSU-personale er der udfordringer med at rekruttere. Der er derfor behov for i fællesskab at skabe løsninger, der kan bidrage til, at Psykiatrien i Region Midtjylland fortsat er fagligt og organisatorisk robust.

I 2021 var Psykiatrien ligesom de somatiske hospitaler udfordrede af coronapandemien. Efter at der i 2020 var en periode, hvor patienter med psykisk sygdom ikke søgte behandling, steg antallet af henvisninger i efteråret 2020, og denne tendens fortsatte ind i 2021. Dette har sammen med et højt antal smittede medarbejdere medført pres på personalet og udfordringer med at overholde udrednings- og behandlingsretten. Coronapandemien har dog også medført positive erfaringer i forhold til anvendelse af video i behandlingen samt effektivisering af arbejds gange, herunder afbureaukratisering af beslutningsgange og møder.

På anlægsområdet har Psykiatrien i 2021 særligt været optaget af udflytningen til Gødstrup, som blev gennemført i marts 2022. Psykiatrien har endvidere bygget et nyt ambulatorium i Regionspsykiatrien Randers. Derudover pågår arbejdet med planlægningen af "Ny Psykiatri i Viborg", et nyt almenpsykiatrisk sengeafsnit i Regionspsykiatrien Horsens samt et nyt retspsykiatrisk sengeafsnit i Aarhus Universitetshospital Psykiatrien.

Endelig har Psykiatrien i 2021 arbejdet med de strategiske indsatsområder frem mod 2024, som regionsrådet godkendte den 29. april 2020:

- *Øget inddragelse og samarbejde med patienter og pårørende:*
Bedre modtagelse af førstegangsindlagte patienter – med udgangspunkt i en fælles interviewguide har afdelingerne lavet en undersøgelse af deres patienters oplevelse af deres første indlæggelse i psykiatrien. På baggrund af interviewene har afdelingerne igangsat lokale forbedringstiltag for at sikre en bedre modtagelse af førstegangsindlagte patienter.
- *Udvikling af samarbejdet med de pårørende:*
I indkaldelsesbrevene er der tilføjet en fælles sætning, der venligt men insisterende opfordrer patienterne til at tage en person, de er tryk ved, med til aftalen i psykiatrien.

- *Bedre sammenhængende patientforløb:*
Udbredelse af koncept for patientstyret ambulans forløb, der skal sikre, at udvalgte patienter i nogle perioder har høj grad af mulighed for at præge deres eget patientforløb. Implementering af Danske Regioners fem forløbsbeskrivelser for indlæggelsesforløb i Psykiatrien.
- *Behandling af høj kvalitet for de sværest syge:*
Nedbringelse af anvendelsen af tvang har i en årrække været et prioriteret indsatsområde. Antallet af patienter som bæltefikseres pr. år er faldet fra 449 i 2014 til 266 patienter i 2021.
- *Det nære og sammenhængende sundhedsvæsen på tværs af psykiatri, kommuner og praksissektor:*
Der har været særligt fokus på at implementere selvskade- og bostedsteams i afdelingerne, ligesom man har arbejdet målrettet på at udarbejde flere udskrivningsaftaler og koordinationsplaner.
- *Forskning og udvikling:*
Der har været fokus på udarbejdelsen af en ny forskningsstrategi, som forventes færdig i 1. halvår 2022. Der er endvidere fokus på at styrke samarbejdet mellem hovedfunktionsniveauet og regionsfunktionsniveauet. Det er endvidere aftalt at forlænge samarbejdet med Steno Diabetes Center Aarhus i yderligere to år.
- *En god og attraktiv arbejdsplads – til gavn for borgerne:*
Fokus har været på udviklingen af Psykiatriakademiet, som er Psykiatriens fælles kompetenceudviklingsplatform for alle medarbejdere. Der er endvidere etableret et ledelsesnetværk for nyere funktionsledere med henblik på at styrke sparring, videndeling og udvikling på tværs. Dygtige funktions- og afdelingsledere er således centrale for psykiatriens evne til at fastholde medarbejdere og skabe attraktive arbejdspladser i afdelingerne.

Årsplan 2022

Psykiatrien vil i 2022 blandt andet fortsætte arbejdet med Robust Psykiatri, herunder de strategiske indsatsområder. Målsætningen med Robust Psykiatri er i fællesskab at skabe løsninger, der bidrager til, at Psykiatrien i Region Midtjylland fortsat er faglig og organisatorisk robust, hvilket er nødvendigt set i lyset af udfordringerne med stor personalemangel inden for flere faggrupper. Flere af initiativerne under Robust Psykiatri svarer til de initiativer, som er beskrevet i Sundhedsstyrelsens faglige oplæg til en 10-årsplan for Psykiatrien.

For at kunne lykkes med de indsatser, der igangsættes, vil der være fokus på organisationens implementeringskraft, herunder en særlig opmærksomhed på funktionslederne.

Foruden indsatserne i regi af robust psykiatri vil Psykiatrien i 2022 sætte fokus på:

- Den nationale 10-årsplan for psykiatrien
- Ny Psykiatriplan for Region Midtjylland
- Anlægsområdet i Psykiatrien
- Ny forskningsstrategi i Psykiatrien
- Psykiatriakademiet

Beslutning

Psykiatri- og socialudvalget aftalte, at udvalget i 2022 vil følge dels personaleområdet, herunder arbejdet med at sikre og styrke personalets trivsel, dels arbejdet med at lette en række administrative opgaver omkring dokumentation særligt tæt. Udvalget opfordrede samtidig til, at administrationen orienterer udvalget om eventuelle uhensigtsmæssigheder i psykiatrien, f.eks. lovgivning, som skal løses centralt, med henblik på at udvalget kan bringe det videre i det politiske system.

Psykiatri- og socialudvalget indstiller til forretningsudvalget,

at orienteringen om status på 2021 og årsplanen for Psykiatrien i Region Midtjylland i 2022 tages til efterretning.

Tidligere Politisk Behandling

Regionsrådet har den 29. april 2020 godkendt Psykiatriens strategiske indsatsområder frem mod 2024.

Bilag

Status på 2021 i Psykiatrien

Punkt 4: Orientering om arbejdet med modernisering af Lægevagten

1-30-72-466-21

Resume

I den nye overenskomst mellem praktiserende læger og regioner er det aftalt, at der skal ske en modernisering af Lægevagten i løbet af overenskomstperioden på tre år. Region Midtjyllands udgangspunkt er et ønske om en aftale med PLO-Midtjylland.

Direktionen indstiller,

at orienteringen om arbejdet med modernisering af Lægevagten tages til efterretning, og

at eventuelle input til det videre arbejde drøftes.

Sagsfremstilling

Sagen behandles i følgende stående udvalg:

Hospitalsudvalget
Udvalg for nære sundhedstilbud
Psykiatri- og socialudvalget.

Den igangværende proces for modernisering af Lægevagten i Region Midtjylland blev påbegyndt med en tværsektoriel workshop den 31. marts 2022. Her bidrog repræsentanter og ledere fra kommuner, regionen og PLO-Midtjylland med svar på spørgsmålet 'Hvad kan det akutte sundhedsvæsen tilbyde borgere med akutte, ikke-livstruende tilstande, når egen læge har lukket?'

Formålet med workshoppen var i fællesskab at udpege 3-5 temaer, der skal være omdrejningspunktet for den modernisering af Lægevagten, der er aftalt i overenskomsten med almen praksis. Resultatet blev fem temaer:

1. Kan en digital platform være med til at sikre, at flere patienter får den rette hjælp? Har borgerne mere oplagte muligheder end at kontakte Lægevagten?
2. Sygebesøg – hvem hjælper bedst syge borgere i eget hjem?
3. Kan det øvrige akutte sundhedsvæsen tage over på nogle af de opgaver, Lægevagten løser om natten?
4. Assistance i lægevagtskonsultationerne
5. Flest muligt skal have hjælp af egen læge i dagtid.

Forud for arbejdet med at modernisere Lægevagten har Koncern HR foretaget et mindre antropologisk feltstudie med henblik på at inkludere patientens stemme i det kommende arbejde. Konkret er 63 borgere, herunder 35 patienter og 28 pårørende, blevet interviewet om, hvad der skaber værdi for dem i mødet med Lægevagten. Feltstudiet blev foretaget i Lægevagts venteværelser i Skive og Aarhus i januar og februar 2022. Resultaterne fra undersøgelsen er opsummeret i bilaget og vil indgå som en del af fundamentet for den kommende modernisering.

Inden forhandlingerne med PLO-Midtjylland begynder den 30. juni 2022, holdes der tre dialogmøder i april og maj, hvor løsningsforslag under de fem temaer kvalificeres og udbygges. På møderne er der fast deltagelse fra formand, næstformand og formand for Lægevagtsudvalget fra PLO-Midtjylland, regionsdirektør Pernille Blach Hansen, økonomidirektør Mette Jensen og kontorchef Anne Birgitte Jæger. Afhængigt af temaet deltager relevante ledere og medarbejdere fra hospitaler, Præhospitalet, psykiatrien og administrationen.

Økonomidirektør Mette Jensen vil på mødet holde et kort oplæg med fokus på de to (ud af tre) afholdte dialogmøder.

På møderne i juni vil udvalg for nære sundhedstilbud, hospitalsudvalget, psykiatri- og socialudvalget, forretningsudvalget samt regionsrådet behandle administrationens forslag til et regionalt forhandlingsgrundlag forud for forhandlingerne med PLO-Midtjylland.

Beslutning

Psykiatri- og socialudvalget tog orienteringen om arbejdet med modernisering af Lægevagten til efterretning. Udvalget kom med en række input til det videre arbejde, herunder blandt andet om mulighederne for større brug af teknologiske løsninger i lægevagten samt om behovet for, at lægevagten er tilgængelig for borgerne.

Bilag

Undersøgelse borgerstemmer

Punkt 5: Fagligt oplæg om Binge Eating Disorder (BED) #

1-00-7-22

Resume

Binge Eating Disorder (BED) blev pr. 1. januar 2022 anerkendt som en selvstændig spiseforstyrrelse. Der er endnu ikke aftalt nationale rammer for behandlingen af BED, der indtil videre finansieres af satspuljemidler. På mødet vil seniorforsker Loa Clausen fra Børne- og Ungdomspsykiatrisk Afdelings forskningsafsnit orientere om behandlingen af BED, herunder om den nyeste forskning/evidens på området nationalt og internationalt.

Direktionen indstiller,

at orienteringen om Binge Eating Disorder (BED) tages til efterretning.

Sagsfremstilling

På psykiatri- og socialudvalgets møde den 9. marts 2022 anmodede udvalget om et fagligt oplæg om behandlingen for Binge Eating Disorder (BED), herunder om den nyeste forskning/evidens på området nationalt og internationalt.

BED (Binge Eating Disorder) er en spiseforstyrrelse, der er kendetegnet ved, at patienten oplever tilbagevendende episoder af tvangsoverspisning, hvor der spises en stor mængde mad inden for et kort tidsrum, ledsaget af en følelse af kontroltab og skamfølelse. BED er altid ledsaget af betydeligt ubehag i forbindelse med overspisningerne. Overspisningerne ledsages ikke af efterfølgende opkastninger, faste eller overdreven motion. Derfor ledsages BED ofte af betydelig overvægt.

BED blev pr. 1. januar 2022 anerkendt som en selvstændig spiseforstyrrelse på linje med bulimi og anoreksi. Sundhedsstyrelsen anslår, at BED forekommer hos 2-3 % af befolkningen, svarende til 40.000-50.000 personer (i alderen 15-45 år).

I perioden 2018-2021 modtog Region Midtjylland satspuljemidler til drift af et behandlingstilbud. Sundhedsstyrelsen har opslået en pulje med henblik på at forlænge behandlingstilbuddet i perioden 1. juni 2022 til udgangen af 2025. I perioden fra den 1. januar 2021 til den 30. maj, hvor tilbuddet ikke er finansieret, optages der ikke nye patienter, men de patienter, der allerede i et forløb, behandles fortsat. I Region Midtjylland varetages behandlingen af Børne- og Ungdomspsykiatrisk Afdeling og er forankret i Gødstrup (tidligere Herning).

Der er ingen andre regionale behandlingstilbud til patienter med BED.

Der er endnu ikke aftalt nationale rammer for behandlingstilbuddet, og finansieringen er derfor midlertidig.

På mødet vil seniorforsker, psykolog, ph.d. Loa Clausen fra Børne- og Ungdomspsykiatrisk Afdelings forskningsafsnit orientere om behandlingen af BED, herunder om den nyeste evidens/forskning på området nationalt og internationalt.

Beslutning

Psykiatri- og socialudvalget tog orienteringen om Binge Eating Disorder (BED) til efterretning. Udvalget tilkendegav, at det er vigtigt, at der arbejdes videre med udvikling af behandlingstilbud og forskning om BED.

Punkt 6: Ny Psykiatriplan - udkast til tids- og procesplan

1-31-72-235-22

Resume

Der skal udarbejdes en ny psykiatriplan for Region Midtjylland. På baggrund af psykiatri- og socialudvalgets drøftelse på mødet den 6. april 2022 fremlægges et udkast til en tids- og procesplan for udarbejdelsen af psykiatriplanen med henblik på drøftelse og godkendelse.

Direktionen indstiller,

at udkastet til tids- og procesplan for udarbejdelsen af en ny psykiatriplan for Region Midtjylland godkendes.

Sagsfremstilling

I forbindelse med indgåelsen af konstitueringsaftalen for regionsrådet 2022-2025 blev der udarbejdet et forståelsespapir, som forligspartierne var enige om. Det fremgår af forståelsespapiret, at der i valgperioden udarbejdes en ny psykiatriplan, der skal sætte rammerne for udviklingen af psykiatrien.

På psykiatri- og socialudvalgets mødet den 6. april havde udvalget en indledende drøftelse af psykiatriplanen, hvor udvalgsmedlemmerne i mindre grupper havde en dialog om, hvilke temaer medlemmerne hver især er optagede af i relation til psykiatriområdet, samt hvilke andre parter udvalget ønsker at inddrage i processen for at få nye perspektiver, ny viden og kvalificere psykiatriplanen.

På baggrund af disse drøftelser har administrationen identificeret en række tværgående temaer, som det foreslås at tage udgangspunkt i psykiatri- og socialudvalgets videre arbejde med psykiatriplanen.

Temaerne er:

- Overordnet ramme/vision/målsætninger
- Plangrundlag
- Styrket indsats til mennesker med svær grad af psykisk lidelse
- Børn og unge
- (U)lighed i sundhed
- Udredning og behandling
- Rekruttering og fastholdelse
- Det nære og sammenhængende sundhedsvæsen
- Brugere og pårørende
- Afstigmatisering af psykisk lidelse
- Privatpraktiserende psykologer og psykiatere
- Mental sundhed

Det foreslås, at temaerne drøftes på psykiatri- og socialudvalgets møder ud fra følgende overordnede skabelon:

- Orientering om eksisterende initiativer/indsatser
- Orientering om og drøftelse af udfordringsbilledet
- Vision/mål
- Prioriterede indsatser/mål på kort, mellemlang og lang sigt

Sideløbende med drøftelserne af psykiatriplanen forventes en national 10-årsplan for psykiatrien, som sammen med regionsrådets kommende styrende politiske ambition vil være retningsgivende for Region Midtjyllands psykiatriplan, ligesom der i Region Midtjylland skal udarbejdes en ny sundhedsaftale, der skal sætte en fælles politisk retning for samarbejdet mellem hospitaler, kommuner og almen praksis. Det vil være relevant at samtænke disse processer, herunder hvilke temaer der hører hjemme i henholdsvis sundhedsaftalen og psykiatriplanen. De oplyste temaer skal derfor ikke betragtes som en disposition for psykiatriplanen, men i højere grad som en måde at strukturere psykiatri- og socialudvalgets drøftelser på.

I det vedhæftede udkast til tids- og procesplan redegøres for baggrunden for psykiatriplanen, herunder for indholdet af forståelsespapiret fra konstitueringsaftalen, det eksisterende plangrundlag og de sideløbende processer omkring den nationale 10-årsplan for psykiatrien og den nye sundhedsaftale samt regionsrådets kommende styrende politiske ambition. Derefter følger en opstilling af de udsagn, der fremkom under psykiatri- og socialudvalgets indledende drøftelse af psykiatriplanen, struktureret efter de ovenfor nævnte temaer. Fokus har her været på at gengive udvalgets inputs så loyalt som muligt. Afslutningsvist er der et forslag til, hvordan temaerne kan indplaceres i psykiatri- og socialudvalgets mødeplan.

Der er tale om et udkast til tids- og procesplan, som vil blive justeret i henhold til psykiatri- og socialudvalgets drøftelser, ligesom der kan blive behov for at foretage justeringer i løbet af processen.

Beslutning

Psykiatri- og socialudvalget godkendte udkastet til tids- og procesplan som en overordnet ramme for udarbejdelsen af en ny psykiatriplan for Region Midtjylland.

Marianne Karlsmose og Rose-Marie Møllerup var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Skitse til tids- og procesplan for Psykiatriplanen 270422

Punkt 7: Dialog med Viborg Kommune om et styrket samarbejde om borgere med psykisk sygdom

1-30-72-191-20

Resume

I foråret 2021 blev der afholdt et fællesmøde mellem formandskaberne for Viborg Kommunes Social- og Sundhedsudvalg, Region Midtjyllands psykiatri- og socialudvalg samt udvalg for nære sundhedstilbud om mulighederne for at styrke samarbejdet om indsatsen for borgere med psykisk sygdom. Efterfølgende er drøftelserne fortsat på administrativt niveau, idet fokus har været på afdækning af mulighederne for etablering af et "Psykiatriens Hus" i Viborg.

Direktionen indstiller,

at det godkendes, at administrationen fortsætter dialogen med Viborg Kommune om et styrket samarbejde om indsatsen for borgere med psykisk sygdom, og

at det overordnede forslag til den videre proces godkendes.

Sagsfremstilling

Sagen behandles i følgende stående udvalg:

Udvalg for nære sundhedstilbud

Psykiatri- og socialudvalget.

Viborg Kommune og Region Midtjylland har et velfungerende samarbejde om borgere med psykisk sygdom. Det forestående byggeri af Ny Psykiatri i Søndersøparken i Viborg har givet anledning til drøftelser af mulighederne for at styrke samarbejdet på tværs af sektorerne.

På den baggrund blev der den 12. maj 2021 afholdt et møde mellem formandskaberne for Viborg Kommunes social- og sundhedsudvalg, Region Midtjyllands psykiatri- og socialudvalg samt udvalg for nære sundhedstilbud. På mødet var der enighed om, at drøftelsen af et tættere samarbejde skulle fortsætte på administrativt niveau.

På baggrund af drøftelserne vurderer administrationen, at det fagligt set vil være meningsfuldt at styrke samarbejdet for at kunne give borgerne et mere sammenhængende tilbud. De administrative drøftelser har som følge heraf i høj grad centreret sig om de synergier og muligheder, der kan opstå ved fysisk at samle nogle af de kommunale og de regionale funktioner i ét hus med inspiration fra de eksisterende psykiatriske i Aarhus, Silkeborg og Nordvest, der er et samarbejde mellem Region Midtjylland og kommunerne Holstebro, Lemvig og Struer.

Et fælles psykiatrihus vil efter Viborg Kommunes vurdering med fordel rumme Center for Mestring, der er en del af Viborg Kommunes socialpsykiatriske tilbud. Center for Mestring rummer recovery-skolen og tilbud med fokus på støtte og rehabilitering. Viborg Kommune er afsøgende i forhold til i givet fald at finde egnede lokaler til Center for Mestring, da Region Midtjylland ønsker at købe de nuværende bygninger med henblik på, at grunden kan indgå i byggefeltet for Ny Psykiatri i Viborg. Det kan være nødvendigt at genhuse Center for Mestrings aktiviteter midlertidigt, indtil rammerne for et eventuelt fælles psykiatrihus er på plads.

Det vurderes, at et eventuelt fælles psykiatrihus skal etableres uafhængigt af Ny Psykiatri i Søndersøparken, da det er vigtigt at signalere, at husets tilbud er mindre indgribende end f.eks. en indlæggelse og støtter op om borgernes hverdagsliv uden for hospitalet.

Den videre proces

Denne sag fremlægges for Viborg Kommunes Social- og Sundhedsudvalg samt regionsrådet i Region Midtjylland i april/maj 2022.

Såfremt det politisk godkendes, at dialogen fortsættes på administrativt niveau, vil der blive afholdt en workshop eller flere mindre målrettede workshops, hvor patienter/borgere/brugere, pårørende, patientforeninger/civilsamfundet, almen praksis, politikere, medarbejdere og ledere inviteres til at deltage. Formålet er at kvalificere indholdet i det videre arbejde med et eventuelt fælles psykiatrihus.

Oplægget til det fremtidige samarbejde fremlægges herefter sammen med et overslag over økonomien til principgodkendelse.

Detailplanlægning påbegyndes, når oplægget er principgodkendt. På baggrund af oplægget udarbejdes en samarbejdsaftale, der ligeledes fremlægges til politisk godkendelse.

Beslutning

Psykiatri- og socialudvalget indstiller til forretningsudvalget,

at det godkendes, at administrationen fortsætter dialogen med Viborg Kommune om et styrket samarbejde om indsatsen for borgere med psykisk sygdom, og

at den videre proces med Viborg Kommune samtænkes og koordineres i forhold til processen omkring nærhospitaler mm.

Marianne Karlsmose og Rose-Marie Mollerup var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Punkt 8: Orientering om evaluering af fælles tværsektorielle teams med henblik på nedbringelse af tvang

1-31-72-36-22

Resume

Region Sjælland, Region Nordjylland og Region Midtjylland har i perioden 2018-2021 afprøvet en model for, hvordan regioner og kommuner med en fælles indsats kan mindske brugen af tvangsindlæggelser i psykiatrien. Afprøvningen var finansieret af satspuljemidler. Sundhedsstyrelsen har fået udarbejdet en evaluering af projekterne, der viser, at indsatsen i de fælles teams har medført færre indlæggelser og færre indlæggelser med tvang. Projektet er afsluttet, men Psykiatrien i Region Midtjylland vil tage erfaringerne med i udviklingen af samarbejdet med kommunerne.

Direktionen indstiller,

at orienteringen om evalueringen af fælles tværsektorielle teams med henblik på nedbringelse af tvang tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Antallet af personer, der bliver tvangsindlagt i psykiatrien, er steget gennem de sidste mange år. At blive indlagt med tvang har store omkostninger både for den enkelte, som bliver indlagt mod sin vilje, og for samfundet.

På den baggrund fik tre regioner i samarbejde med otte kommuner i 2018-2021 i alt 23,5 mio. kr. fra satspuljen til at afprøve, hvorvidt fælles teams på tværs af region og kommune kan mindske tvangsindlæggelser af særligt udsatte grupper, der har været tvangsindlagt før. Alle tre projekter har taget udgangspunkt i Sundhedsstyrelsens Model for tværsektorielle teams til nedbringelse af tvang.

Projekterne er nu evalueret. Evalueringen, der er vedlagt som bilag, viser, at en målrettet, koordineret indsats og et tæt samarbejde mellem region og kommune virker. I alle tre regioner har der været færre tvangsindlæggelser i løbet af projektperioden. Den målrettede indsats har også betydet, at der generelt har været færre indlæggelser i psykiatrien i de tre regioner.

Særligt Region Nordjylland og Region Midtjylland har haft gode resultater. Her er antallet af tvangsindlæggelser faldet med henholdsvis 37,5 % og 55,5 % hos de inkluderede borgere.

Evalueringen peger desuden på, at de fælles teams bør arbejde ud fra en generel samarbejdsmodel, som har et bredere fokus end at forebygge tvangsindlæggelser. På den måde kan modellen være med til at opbygge et bedre samarbejde mellem den regionale psykiatri, de kommunale tilbud og almen praksis og gøre den samlede indsats over for udsatte grupper mere sammenhængende og koordineret.

Ved satspuljeperiodens udløb var der i styregruppen for projektet i Region Midtjylland enighed om at afslutte projektet, mens man afventer, at Sundhedsstyrelsen tager stilling til, om modellen skal implementeres bredt. Psykiatrien vil tage de gode erfaringer fra projektet med videre og se på, hvordan delelementer af indsatsen kan indgå i udviklingen af samarbejdet med kommunerne.

Beslutning

Psykiatri- og socialudvalget tog orienteringen om evalueringen af fælles tværsektorielle teams med henblik på nedbringelse af tvang til efterretning. Udvalget opfordrer til, at erfaringerne fra projektet i Region Midtjylland og i de øvrige regioner inddrages i det kommende samarbejde i klyngerne.

Marianne Karlsmose var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Tidligere Politisk Behandling

29. september 2021 udmønter regionsrådet midler til permanentgørelse af udvalgte indsatser finansieret af satspuljemidler. Der udmøntes ikke midler til projektet "Liv uden Tvang", da styregruppen havde besluttet at afslutte projektet.

Bilag

Evaluering af tværsektorielle teams

Punkt 9: Drøftelse af forslag til udviklingsområder i Rammeaftale 2023-2024

1-30-73-88-22

Resume

Region Midtjylland og de 19 kommuner i regionen indgår hvert andet år en rammeaftale om samarbejdet på det specialiserede social- og specialundervisningsområde. Formålet med rammeaftalen er at sikre fælles principper for styring og udvikling af det sociale område på tværs af kommuner og region. Kommunekontaktrådet i Region Midtjylland (KKR Midtjylland) udarbejder i det kommende halvår et udkast til en rammeaftale for perioden 2023-2024, som efterfølgende sendes til godkendelse i alle byråd og i regionsrådet. Kommuner og region gives mulighed for at indsende input til de foreslåede udviklingsområder til brug i udarbejdelsen af rammeaftalen. Forslag til udviklingsområder forelægges derfor udvalget til drøftelse.

Direktionen indstiller,

at forslaget fra KKR Midtjylland til udviklingsområder for Rammeaftale 2023-2024 drøftes med henblik på, at eventuelle input viderebringes til KKR Midtjyllands videre arbejde med rammeaftalen for 2023-2024.

Sagsfremstilling

Region Midtjylland og de 19 kommuner i regionen indgår hvert andet år en rammeaftale om samarbejdet på det specialiserede social- og specialundervisningsområde. Formålet med rammeaftalen er, at sikre fælles aftaler på tværs af kommuner og region om udviklingstiltag, kapacitet og styring af det sociale område.

Området omhandler tilbud til borgere med fysiske og mentale handicaps eller psykiske lidelser, hvor kommunerne sammen med regionen i regi af rammeaftalen skal sikre, at der er den nødvendige kapacitet i regionen som helhed i form af fx botilbud. En række af botilbuddene har en faglig specialisering, der gør, at det ikke er fagligt og økonomisk bæredygtigt, at alle kommuner opretter tilbud til en bestemt målgruppe. Som baggrundsinformation er der vedlagt den nuværende rammeaftale for 2021-2022 samt et faktaark, der kort beskriver organiseringen af samarbejdet omkring rammeaftalen.

Det er en vigtig del af processen, at kommuner og region giver input og bemærkninger til udviklingsområderne for den nye rammeaftale, da aftalen efter godkendelse skal omsættes til konkrete tiltag for borgerne, der er tilknyttet det sociale område. De midtjyske byråd samt regionsrådet har derfor mulighed for at afgive bemærkninger til den kommende rammeaftale. KKR Midtjylland behandler herefter det endelige udkast til Rammeaftale 2023-24 i november 2022, hvorefter det sendes til endelig godkendelse i byråd og regionsråd i slutningen af 2022.

Forslag til udviklingsområder

Forud for KKR's drøftelse af mulige udviklingsområder har der været gennemført en rundspørge hos de 19 midtjyske kommuner og regionen, hvor kommunerne og regionen har haft mulighed for at give input til udviklingsområderne. Dette skete blandt andet gennem en administrativ proces med møder i den administrative styregruppe (DASSOS) den 9. februar 2022 og kommunaldirektørnetværket (KD-net) den 11. februar 2022.

Region Midtjylland er på administrativt niveau kommet med regionale input i forhold til de generelle udviklings- og efterspørgselstendenser på socialområdet. Region Midtjylland tilkendegav blandt andet, at man oplever efterspørgsel på børnetilbud til 10-16 årige med alvorlige psykiatriske vanskeligheder, relevante voksertilbud på autismeområdet til en kompleks målgruppe med svære komorbide udfordringer, samt tilbud til misbrugsramte, demensramte og udviklingshæmmede med dom. Derudover oplever det regionale socialområde problemer inden for rekruttering og fastholdelse, som vil udfordre den fortsatte udvikling af tilbud til de mest komplekse borgere på socialområdet.

På baggrund af den gennemførte rundspørge blandt kommuner og region foreslår KKR Midtjylland, at udviklingsområderne i den nuværende rammeaftale om "Den nære psykiatri" samt "Borgere med komplekse udfordringer" fortsætter som udviklingsområder i Rammeaftale 2023-24.

Den nære psykiatri

De seneste tal fra "Hvordan Har Du Det?"- undersøgelsen, der er den nationale sundhedsprofil, viser en generel negativ tendens i den mentale sundhed. Tendensen ses bredt i befolkningen, men især hos unge i alderen 16-24-årige.

KKR Midtjylland vil med udviklingsområdet "Den nære psykiatri" fortsat arbejde med den brede trivselsdagsorden og med indsats for svært psykisk syge borgere. Der er særligt fokus på at skabe fælles løsninger, der kan forebygge og hjælpe børn og unge i mistrivsel, herunder at blive klogere på, hvorfor så mange unge medborgere har "ondt i livet". I rammeaftalen skal der arbejdes med at skabe sammenhæng og sammenhængende løsninger

mellem det almene børneområde og det specialiserede område. Derfor er det vigtigt, at alle parter er med til at finde og udbrede de gode løsninger.

Der er i Midtjylland en praksis for at arbejde tæt sammen om at finde fælles løsninger. De 19 midtjyske kommuner, Region Midtjylland, PLO-Midtjylland samt bruger- og pårørendeforeninger har således siden 2018 sat ekstra fokus på den nære psykiatri med Alliancen om den nære psykiatri i Midtjylland. Dette samarbejde vil være et fokus i udviklingen af den nære psykiatri, som også er et prioriteret indsatsområde i Sundhedsaftalen.

Borgere med komplekse udfordringer

Kommunerne peger på, at der fortsat er udfordringer med en række målgrupper indenfor både børne- og voksenområdet med komplekse udfordringer. Der peges på følgende målgrupper, hvor der kan være særligt behov for at udvikle og sikre tilbud til fremadrettet:

- Børn og unge med komplekse udfordringer, herunder autisme, dobbeltdiagnoser generelt, multihandicap, flere funktionsnedsættelser mv.
- Børn og unge med høj grad af udadreagerende adfærd
- Voksne med komplekse udfordringer, typisk forskellige kombinationer af fx autisme, udadreagerende adfærd, psykiatriske problemstillinger, misbrug, dobbeltdiagnoser, udviklingshæmning og hjerneskade
- Voksne udviklingshæmmede borgere. Eksempelvis domfældte borgere med udviklingshæmning, borgere med udviklingshæmning og misbrug samt borgere med udviklingshæmning og psykiatrisk lidelse, der har behov for skærmning

For at understøtte udviklingsområderne foreslår KKR Midtjylland, at der i den kommende rammeaftaleperiode skabes øget fokus på kapacitetsplanlægning på tværs af de midtjyske kommuner og region. Dette forudsætter, at der arbejdes med kvalificering af fælles datagrundlag for at skabe overblik og beslutningsgrundlag i forhold til, hvordan kommuner og region kan imødekomme efterspørgslen og kapacitet på længere sigt. Dette skal eventuelt ske i et mere forpligtende samarbejde mellem kommuner og/eller mellem kommuner og region.

Nationale reformer

Endelig anbefaler KKR Midtjylland, at den kommende rammeaftale har fokus på og adresserer betydningen af de nationale reformer, der er på vej på det sociale område som følge af evalueringen af det specialiserede socialområde, psykiatriens 10-årsplan og "Børnene først".

Beslutning

Psykiatri- og socialudvalget drøftede forslaget fra KKR Midtjylland til udviklingsområder for Rammeaftale 2023-2024 og tilsluttede sig de opstillede udviklingsområder. Udvalget tilkendegav, at der i det videre arbejde med rammeaftalen for 2023-2024 supplerende bør være fokus på de fælles udfordringer med rekruttering, fastholdelse og kompetenceudvikling, så det sikres, at borgerne mødes af ansatte med de rette kompetencer. Der bør endvidere være fokus på at styrke viden og evidens på det specialiserede socialområde.

Marianne Karlslose og Rose-Marie Mollerup var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Rammeaftale 2021-2022 på det specialiserede socialområde

Faktaark om fælleskommunale- og regionale samarbejde i rammeaftalen

Punkt 10: Udpegning af medlemmer til Region Midtjyllands dialogforum for det regionale socialområde 2022-2025

1-01-73-7-22

Resume

Region Midtjyllands dialogforum for det regionale socialområde består af fire medlemmer fra regionsrådet og otte borger- og pårørenderepræsentanter. Det indstilles, at regionsrådet udpeger borger- og pårørenderepræsentanter til dialogforum for det regionale socialområde for perioden 2022-2025.

Direktionen indstiller,

at Annette Neess (Bedre Psykiatri), Preben Damgaard Hansen (SIND), Tina Madsen (Udviklingshæmmedes LandsForbund), Nina Catalina Michaelsen (Autisme- og Aspergerforeningen for voksne og Landsforeningen Autisme), Jette Sloth Flohr (Hjerneskadeforeningen), Bjarne Hvidsten (Foreningen Danske Døvblinde), Asger Munkholm (pårørenderepræsentant) og en repræsentant fra Holmstrupgårds forældrebestyrelse (pårørenderepræsentant) udpeges som medlemmer af Region Midtjyllands dialogforum for det regionale socialområde for perioden 2022-2025,

at administrationen, i tilfælde af udtræden af dialogforummet af nuværende borger- og pårørenderepræsentanter fra Socialområdet, bemyndiges til at godkende nye borger- og pårørendemedlemmer, og

at der udbetales diæter og kørselsgodtgørelse efter gældende takst til dialogforummets medlemmer.

Sagsfremstilling

Region Midtjylland har siden 2007 haft nedsat et forum på det regionale socialområde, som har til opgave at drøfte og udtale sig om indholdet og udførelsen af den regionale virksomhed indenfor det regionale socialområde samt være et debatskabende forum, der medvirker til en styrkelse af dialogen mellem borger- og pårørendeforeninger og Region Midtjylland.

Regionsrådet har på sit møde den 23. februar 2022 godkendt kommissoriet for Region Midtjyllands dialogforum for det regionale socialområde for valgperioden 2022-2025 (vedlagt).

Dialogforum består af 12 medlemmer, der udpeges således:

- Regionsrådet udpeger fire medlemmer fra regionsrådet. Regionsrådet udpeger en formand blandt de fire udpegede medlemmer fra regionsrådet.
- Regionsrådet udpeger otte borger- og pårørenderepræsentanter:
 - Fem-seks borger- og pårørenderepræsentanter udpeges efter indstilling fra foreninger på det specialiserede socialområde.
 - To-tre borger- og pårørenderepræsentanterne udpeges så vidt muligt blandt nuværende borgere/pårørende i Region Midtjyllands sociale tilbud.

Medlemmerne udpeges for regionsrådets valgperiode.

Medlemmer fra regionsrådet

Regionsrådet har på sit møde den 26. januar 2022 udpeget Lone Dybdal, Nicolaj Bang, Marianne Karlsmose og Steen Jakobsen som repræsentanter for regionsrådet for perioden 2022-2025. Lone Dybdal er samtidig udpeget som formand for dialogforummet.

Medlemmer fra foreninger

Administrationen har indkaldt forslag til medlemmer fra relevante organisationer og foreninger. Der er indkommet følgende indstillinger:

- Annette Neess fra Bedre Psykiatri
- Preben Damgaard Hansen, SIND

- Tina Madsen og Lisbeth Jensen fra Udviklingshæmmedes LandsForbund
- Nina Catalina Michaelsen fra Autisme- og Aspergerforeningen for voksne og Landsforeningen Autisme
- Jette Sloth Flohr fra Hjerneskadeforeningen (via Danske Handicaporganisationer)
- Bjarne Hvidsten fra Foreningen Danske Døvblinde (via Danske Handicaporganisationer)

Administrationen har i indstillingen til regionsrådet af borger- og pårørenderepræsentanter lagt vægt på 1) at sikre en bred repræsentation af foreninger, der er relevante i forhold til de opgaver, som Region Midtjylland løser på socialområdet, 2) at repræsentanterne er lokalt forankrede i Region Midtjylland, og 3) at der er repræsentanter for både borgere og pårørende.

Ud fra en helhedsbetragtning indstiller administrationen, at Annette Neess (Bedre Psykiatri), Preben Damgaard Hansen (SIND), Tina Madsen (Udviklingshæmmedes LandsForbund), Nina Catalina Michaelsen (Autisme- og Aspergerforeningen for voksne og Landsforeningen Autisme), Jette Sloth Flohr (Hjerneskadeforeningen) og Bjarne Hvidsten (Foreningen Danske Døvblinde) udpeges som medlemmer for perioden 2022-2025.

Borger- og pårørenderepræsentanter fra Socialområdet i Region Midtjylland

Socialområdet i Region Midtjylland har i foråret 2022 gennemført en proces for at identificere nuværende borger- og pårørenderepræsentanter fra Socialrådets tilbud, der ønsker at deltage i dialogforum for Socialområdet.

På den baggrund indstiller administrationen, at følgende udpeges som medlemmer for perioden 2022-2025:

- Asger Munkholm, formand for forældrerådet på Fenrishus, Specialområde Børn og Unge.
- En forældrerepræsentant fra Holmstrupgårds forældreråd. Forældrebestyrelsen er p.t. ved at afklare den konkrete indstilling.

Det har ikke været muligt at indstille en borgerrepræsentant fra Socialområdet, men blandt de indstillede foreningsrepræsentanter er der sikret borgerrepræsentation i dialogforummet via en borger fra Udviklingshæmmedes LandsForbund. Socialområdet i Region Midtjylland har som et prioriteret indsatsområde at styrke borgerinddragelse og arbejder aktuelt med initiativer, der skal styrke mulighederne for fremadrettet borgerrepræsentation i eksempel dialogforummet.

Det indstilles, at administrationen, i tilfælde af udtræden af dialogforummet af nuværende borger- og pårørenderepræsentanter fra Socialområdet, bemyndiges til at godkende nye borger- og pårørendemedlemmer i forummet.

Diæter og kørselsgodtgørelse

Det fremgår af Region Midtjyllands vederlagsregulativ, at regionsrådet kan beslutte at yde diæter og kørselsgodtgørelse efter gældende takster til mødefora som Det Regionale Dialogforum på Psykiatriområdet. Administrationen indstiller, at der udbetales diæter og kørselsgodtgørelse til medlemmerne efter gældende takst.

Beslutning

Psykiatri- og socialudvalget indstiller til forretningsudvalget,

at Annette Neess (Bedre Psykiatri), Preben Damgaard Hansen (SIND), Tina Madsen (Udviklingshæmmedes LandsForbund), Nina Catalina Michaelsen (Autisme- og Aspergerforeningen for voksne og Landsforeningen Autisme), Jette Sloth Flohr (Hjerneskadeforeningen), Bjarne Hvidsten (Foreningen Danske Døvblinde), Asger Munkholm (pårørenderepræsentant) og en repræsentant fra Holmstrupgårds forældrebestyrelse (pårørenderepræsentant) udpeges som medlemmer af Region Midtjyllands dialogforum for det regionale socialområde for perioden 2022-2025,

at administrationen, i tilfælde af udtræden af dialogforummet af nuværende borger- og pårørenderepræsentanter fra Socialområdet, bemyndiges til at godkende nye borger- og pårørendemedlemmer, og

at der udbetales diæter og kørselsgodtgørelse efter gældende takst til dialogforummets medlemmer.

Marianne Karlsmose og Rose-Marie Mollerup var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Tidligere Politisk Behandling

Regionsrådet har den 23. februar 2022 godkendt kommissoriet for Region Midtjyllands dialogforum for det regionale socialområde for valgperioden 2022-2025.

Bilag

Kommissorium for dialogforum for psykiatriområdet 2022-25

Punkt 11: Godkendelse af navneændring for Specialområde Udviklingshæmning og ADHD

1-30-73-3-22

Resume

Det indstilles, at Specialområde Udviklingshæmning og ADHD ændrer navn til Specialområde Udviklingshandicap. Det skyldes dels udviklingen i de målgrupper, som specialområdet leverer ydelser til, og dels den samfundsmæssige udvikling på området for mennesker med udviklingshæmning.

Direktionen indstiller,

at Specialområde Udviklingshæmning og ADHD ændrer navn til Specialområde Udviklingshandicap.

Sagsfremstilling

Det indstilles, at Specialområde Udviklingshæmning og ADHD under Socialområdet i Region Midtjylland ændrer navn til Specialområde Udviklingshandicap. Baggrunden er dels en udvikling i specialområdets målgruppe, og dels en ændret betegnelse af borgergruppen i de relevante foreninger.

Udvikling i målgruppen

Som et led i en større omorganisering inden for Socialområdet i Region Midtjylland blev Specialområde Udviklingshæmning og ADHD etableret per 1. januar 2013. Specialområdet bestod dengang af en række særligt specialiserede tilbud til voksne borgere med udviklingshæmning samt af afdelingen Elbæk Højskole, der var et dag- og døgntilbud til unge voksne med svær ADHD. Grundet en begrænset kommunal efterspørgsel på Elbæk Højskoles pladser lukkede ADHD-tilbuddet imidlertid umiddelbart efter. Sidenhen har specialområdet ikke haft tilbud, hvor målgruppens primære diagnose er ADHD. ADHD er en af mange tillægsdiagnoser, som borgerne kan have, udover udviklingshæmning.

Specialområdets overordnede målgruppe defineres i dag som "voksne mennesker med udviklingshæmning og andre udfordrende tillægsdiagnoser, som har behov for en særlig tilrettelagt indsats". Herunder er der tre undermålgrupper, som betegner områdets specialiserede fagområder: 1) Borgere med udviklingshæmning, herunder demens og nedsat funktionsevne, 2) Borgere med Prader-Willi Syndrom og 3) Borgere med udviklingshæmning og problemskabende adfærd. Inden for de tre undergrupper kan der godt være borgere på specialområdets tilbud, der også har ADHD som tillægsdiagnose, men det er langt fra alle.

Det er således ikke længere hensigtsmæssigt, at "ADHD" indgår i specialområdets navn. Det gælder blandt andet i forhold til kommunale samarbejdspartnere, borgere og pårørende samt uddannelsesinstitutioner og eventuelle nye medarbejdere. Endvidere vurderes det uhensigtsmæssigt at fremhæve en tillægsdiagnose i specialområdets navn frem for andre. Særligt, når ADHD ikke er en af de hyppigst forekommende tillægsdiagnoser i SUA, og når kompleksiteten i SUA's målgrupper samtidig er stigende og i bevægelse. Dermed foreslås "ADHD" at blive fjernet fra specialområdets navn, så specialområdet fremstår med en tydeligere og mere retvisende profil.

Udvikling på området

I de relevante interesseforeninger for områdets borgere er der sket et skifte, så man nu bruger betegnelsen "udviklingshandicap" i stedet for "udviklingshæmning" om de berørte borgere. Specialområdet ønsker at følge denne ændring.

Lev (tidligere Landsforeningen Evnesvages Vel), der er en central interesseorganisation for mennesker med udviklingshandicap og deres pårørende, besluttede i 2019 at ændre sin målgruppebetegnelse til "mennesker med udviklingshandicap". Tidligere var betegnelsen "mennesker med udviklingshæmning". Med beslutningen ønskede man blandt andet at finde den samlede betegnelse, der var mindst stigmatiserende, og som stempler de berørte borgere mindst muligt.

Forinden Lev's beslutning var der foretaget en undersøgelse blandt Lev's medlemmer, interessenter og øvrige pårørende udenfor Lev om, hvilken samlebetegnelse de foretrak. Her blev det af en række respondenter bemærket, at "udviklingshæmning" har en negativ og nedsættende klang frem for "udviklingshandicap". Hovedbestyrelsen i Lev begrundende derudover beslutningen med, at "handicap" er et mere dynamisk begreb, der rummer forholdet mellem funktionsnedsættelsen og samfundets indretning: Med de rette ydelser og rammer vil man kunne mindske "handicappet" for det menneske, der har funktionsnedsættelsen.

Efterfølgende har også Udviklingshæmmedes Landsforbund (ULF) valgt at anvende "mennesker med udviklingshandicap" i daglig brug, dog med undtagelse af forbundets navn.

Specialområdet ønsker således at følge udviklingen på området og dermed at ændre sin beskrivelse af borgerne til at være "mennesker med udviklingshandicap". Der er i specialområdet en stor bevidsthed om gruppebetegnelser,

og hvilken betydning sproget har - for det enkelte menneske og for samfundets forståelse heraf.

Konsekvenser

En beslutning om navneændring vil blandt andet indebære, at skriften på specialområdet skilte på matriklerne samt pjecer og andet materiale skal ændres. Udgifterne hertil forventes at være minimale, og specialområdet vil afholde udgifterne inden for eget driftsbudget.

Beslutning

Psykiatri- og socialudvalget indstiller til forretningsudvalget,

at Specialområde Udviklingshæmning og ADHD ændrer navn til Specialområde Udviklingshandicap.

Marianne Karlslose og Rose-Marie Mollerup var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Punkt 12: Patientkontorets årsberetning 2021

1-22-72-3-08

Resume

Patientkontoret skal i henhold til sundhedsloven udarbejde en årsberetning, der beskriver kontorets aktiviteter. Årsberetningen viser, at der også i 2021 har været et stigende antal henvendelser, samt at året har været præget af COVID-19, bemanning af vaccine-hotline og sygeplejerskestrejken.

Direktionen indstiller,

at orienteringen om Patientkontorets årsberetning 2021 tages til efterretning, og

at forslag til servicemål for Patientkontoret godkendes.

Sagsfremstilling

Sagen behandles i følgende stående udvalg:

Hospitalsudvalget
Udvalg for nære sundhedstilbud
Psykiatri- og socialudvalget.

Årsberetningen for Patientkontoret beskriver de henvendelser, der er besvaret i 2021, samt de indsatser, der i øvrigt er arbejdet med i løbet af året. Årsberetningen viser, at Patientkontoret har besvaret godt 11 % flere henvendelser end i 2020. Siden 2018 er der en stigning i antallet af besvarede henvendelser på næsten 55 %.

Det sidste år har været præget af COVID-19 og sygeplejerskestrejke. COVID-19 har blandt andet indebåret, at nogle af Patientkontorets medarbejdere i en periode i foråret varetog regionens vaccine hotline. Sygeplejerskestrejken medførte mange aflyste behandlinger og operationer, lang ventetid til udredning og behandling, og dermed et øget antal henvendelser til Patientkontoret. I tillæg hertil blev størstedelen af Patientkontorets medarbejdere udtaget til strejke i knap tre uger i august. Alt i alt har disse forhold gjort, at der i 2021 skete en ophobning af henvendelser til besvarelse. Og det har betydet, at Patientkontoret på grund af de eksterne faktorer ikke har haft forudsætningerne, der har gjort det muligt at overholde de opstillede servicemål i løbet af året.

Patientkontoret har løbende arbejdet for at nedbringe bunken af skriftlige henvendelser, og i slutningen af året lykkedes det stort set at få afviklet den ophobede bunke. I januar 2022 havde Patientkontoret således en svartid på under en uge.

I 2021 har Patientkontoret også haft fokus på udviklingsinitiativer, som i slutningen af året særligt bestod i at udvikle og designe den nye digitale platform til borgernes henvendelser, som regionsrådet i efteråret 2021 besluttede at iværksætte. Den nye platform blev taget i brug den 1. februar 2022 og anvendes nu til at håndtere alle henvendelser fra borgerne. Der har desværre været nogle tekniske udfordringer med løsningen, der gør, at der ultimo april har været en ventetid på cirka tre uger for nogle patienter. Der er dog fundet en løsning på de væsentligste problemer, og nye henvisninger håndteres inden for cirka to uger. Der er endvidere oprettet en hjælpetelefon, hvor borgere, der ikke kan anvende platformen, kan få hjælp til at registrere deres henvendelse.

Patientkontoret har i løbet af 2021 ansat flere nye medarbejdere. Tre nye patientvejledere blev ansat i december efter regionsrådets beslutning af den 27. oktober 2021 om at tilføre kontoret flere midler. Som en nytænkning blev der ansat lægesekretærer i stedet for sygeplejersker, og der blev iværksat en intensiv, målrettet indsats, så de hurtigt blev en del af driften. Dette har sammen med Patientkontorets øvrige initiativer medført, at kontoret kunne forbedre svartiderne væsentligt, selvom det naturligvis har trukket store ressourcer fra de mere erfarne medarbejdere også at skulle varetage oplæring af nye medarbejdere.

Der er udarbejdet forslag til nyt servicemål for Patientkontoret. Det er forventningen, at målet vil kunne overholdes i en normal driftssituation.

Forslag til servicemål er følgende:

- Alle borgere kontaktes af en medarbejder indenfor en uge
 - o Ukomplerede henvendelser afsluttes med det samme
 - o Komplerede henvendelser afsluttes indenfor to uger.

Nogle henvendelser kan afsluttes umiddelbart, mens andre henvendelser er af mere kompleks karakter og derfor kræver yderligere opfølgning, før de kan afsluttes.

En ukompliceret henvendelse er f.eks. en patients ønske om omvisitering af en MR-scanning. En sådan henvendelse vil blive ekspederet og afsluttet med det samme, så snart sagen er taget af en medarbejder, da henvendelsen ikke kræver yderligere opfølgning fra patientvejlederen.

En kompliceret henvendelse kan f.eks. dreje sig om en sag, hvor der er flere hospitaler involveret, eller hvor det er uklart, hvilken procedure patienten skal have udført, hvis det ikke er anført i journalen. I disse tilfælde er patientvejlederen nødt til at tage kontakt til hospitalet for at få dette afklaret, før henvendelsen kan viderebehandles. Ved henvendelser, hvor patienten ønsker hjælp til at udforme en klage, vil der oftest være gentagne kontakter til patienten, før henvendelsen kan afsluttes endeligt.

Patientkontoret vil fortsat sikre høj kvalitet i kontorets egen kerneopgave med at rådgive og vejlede patienter samt omvisitere patienterne til privathospital. Patientkontoret vil som led heri med mellemrum gennemføre brugerundersøgelser.

Samtidig bidrager Patientkontoret sammen med kontorets samarbejdspartnere til at sikre en høj kvalitet i den samlede opgaveløsning. Dette sker blandt andet gennem udviklingen af et e-læringsprojekt, der skal være med til at klæde det administrative sundhedspersonale på hospitalerne godt på i forhold til viden omkring patientrettigheder. Patientkontoret deltager også i 'Klar besked-konceptet', der har fokus på, at indkaldelsesbrevene til patienterne er letforståelige og indeholder korrekt information omkring patienternes rettigheder.

Beslutning

Psykiatri- og socialudvalget indstiller til forretningsudvalget,

at orientering om Patientkontorets årsberetning 2021 tages til efterretning, og

at forslag til servicemål for Patientkontoret godkendes.

Marianne Karlsrose og Rose-Marie Møllerup var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Patientkontorets årsberetning 2021

Punkt 13: Forberedelse af møderne i Danske Regioners Psykiatri- og Socialudvalg #

1-00-7-22

Resume

Drøftelse af emner til møderne i Danske Regioners Psykiatri- og Socialudvalg.

Direktionen indstiller,

at emner til møderne i Danske Regioners Psykiatri- og Socialudvalg drøftes.

Sagsfremstilling

Psykiatri- og socialudvalget har aftalt, at udvalget som et fast punkt på udvalgets dagsorden drøfter relevante emner på møderne i Danske Regioners Psykiatri- og Socialudvalg samt drøfter eventuelle emner, som ønskes taget op i Danske Regioners Psykiatri- og Socialudvalg.

Psykiatri- og socialudvalget modtager løbende de åbne dagsordener og referater til møderne i Danske Regioners Psykiatri- og Socialudvalg.

Der var senest møde i Danske Regioners Psykiatri- og Socialudvalg den 28. april 2022. Referatet fra mødet er vedlagt. Det næste møde er den 9. juni 2022.

Beslutning

Psykiatri- og socialudvalget drøftede kort mødet i Danske Regioners Psykiatri- og Socialudvalg den 28. april 2022.

Marianne Karlsmose og Rose-Marie Mollerup var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Punkt 14: Gensidig orientering #

1-00-7-22

Sagsfremstilling

Gensidig orientering for udvalgets medlemmer.

Mødeplanen for psykiatri- og socialudvalget for resten af 2022 er vedlagt.

Beslutning

Administrationen orienterede om den overordnede proces vedrørende ansættelse af en ny lægefaglig direktør for Psykiatrien i Region Midtjylland.

Administrationen orienterede om en sigtelse som følge af en arbejdsulykke på Aarhus Universitetshospital i maj 2020.

Marianne Karlsrose og Rose-Marie Mollerup var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Mødeplan for psykiatri- og socialudvalget 2022

Punkt 15: Underskriftsark #

1-00-7-22

Sagsfremstilling

Psykiatri- og socialudvalget skal godkende beslutningsprotokollen.

For at godkende beslutningsprotokollen skal hvert medlem underskrive elektronisk i First Agenda ved at trykke på "Godkend".

Beslutning

Underskriftsarket er journaliseret på sagen.